

LAKIALOITE 108/2010 vp

Laki oikeudenkäymiskaaren 31 luvun 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Jatkosodan jälkeen tuomittiin sotaan syyllisinä kahdeksan kansamme johtajaa eripituisiin vankeusrangaistuksiin. Tuomitut olivat jatkosodan aikana toimineet presidentti Risto Ryti, pääministeri J. W. Rangell, pääministeri Edwin Linkomies, ministeri Väinö Tanner, lähettiläs T. M. Kivimäki, ministeri Henrik Ramsay, ministeri Antti Kukkonen ja ministeri Tyko Reinikka.

Tähän päivään mennessä on sekä kansan että poliitikkojen keskuudessa kritisoitu näiden tuomioiden epäoikeudenmukaisuutta. Ministeri Brax on todennut, että ko. oikeudenkäynti oli oikeusvaltion periaatteiden vastainen. Brax toteaa kuitenkin myös, että tuomitut ovat jo kärsineet annetut rangaistukset eikä jatkotoimenpiteitä tarvita. Kiistatonta on, että sotasyllisyystuomiot olivat Suomen perustuslain vastaisia.

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 7. lisäpöytäkirjan 2 artiklan määräyksen mukaan rikoksesta tuomitulla on oikeus saada syyllisyyskysymys tai tuomittu rangaistus ainakin yhden ker-

ran tutkittavaksi ylemmässä tuomioistuimessa. Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut, joten lainsäädäntöä tulee tältä osin muuttaa niin, että syyllisyyskysymys olisi mahdollista ottaa käsittelyyn uudestaan.

KKO totesi kaksi vuotta sitten (H2007/266, 20.10.2008), ettei sillä olisi toimivaltaa toimia sotasyllisyystuomioistuimen (perustuslain vastainen erityinen tuomioistuin) muutosinstanssina. Asiaan liittyvä tarvittava muutos olisi kuitenkin yksinkertainen, ja siihen tarvittaisiin ainoastaan yhden momentin muuttaminen yhdessä laissa. Ihmisten oikeustajun mukaista on se, että poikkeustilan aikana tehdyt rikokset ja vääryydet korjataan normaalioloissa mahdollisimman pian.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

oikeudenkäymiskaaren 31 luvun 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään oikeudenkäymiskaaren 31 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 109/1960, uusi 5 kohta seuraavasti:

31 luku

Ylimääräisestä muutoksenhausta

8 §

Lainvoiman saanut tuomio rikosasiassa voidaan syytetyn eduksi purkaa:

5) jos poikkeuslain perusteella on rikosasiassa annettu ilmeisesti väärä tuomio.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Helsingissä 16 päivänä marraskuuta 2010

Bjarne Kallis /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Tarja Tallqvist /kd
Sari Palm /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Päivi Räsänen /kd
Raija Vahasalo /kok
Raimo Vistbacka /ps

Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Olli Nepponen /kok
Petri Salo /kok
Lyly Rajala /kok
Pekka Vilkuna /kesk
Pietari Jääskeläinen /ps
Pertti Virtanen /ps
Timo Juurikkala /vihr